ĢENERĀLADVOKĀTES ELEANORAS ŠARPSTONES [*ELEANOR SHARPSTON*] SECINĀJUMI,

sniegti 2009. gada 17. septembrī [1]

1. Kopienu sekundāro tiesību aktu attiecībā uz atkritumu apglabāšanu poligonos [2] pamatā ir princips "piesārņotājs maksā". Ar cenu, kāda noteikta par atkritumu apglabāšanu poligonos, ir paredzēts segt visas ar atkritumu apglabāšanas darbību saistītās izmaksas (gan īstermiņa, gan ilgtermiņa). Tiesai iesniegtā lieta attiecas uz sarežģītu problēmu valsts tiesību aktos, ar kuriem ir paredzēts ieviest Direktīvu par atkritumu poligoniem, bet kuri ietver nepilnības, kuru rezultātā atkritumu poligona apsaimniekotājam — kuram tiek aprēķināts maksājums, ņemot vērā apglabājamo atkritumu daudzumu, — tiek uzlikts naudas sods par novēlotu maksājumu, vienlaikus nevēršoties pret pašvaldības iestādēm, kuru atkritumus šis apsaimniekotājs apglabā (turpmāk tekstā — "piesārņotājas") un kuras sistemātiski nav veikušas maksājumus šim operatoram, un tāpēc vismaz daļēji ir atbildīgas par soda naudām, kas uzliktas par novēlotu maksājumu.

2. Šajā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu *Commissione Tributaria Provinciale di Roma* [Romas provinces Nodokļu tiesa] jautā, vai atsevišķi noteikumi Itālijas valsts tiesību aktos ir saderīgi ar Direktīvas par atkritumu poligoniem 12., 14., 43. un 46. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvu 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos [3].

Kopienu tiesību akti

Līguma normas

3. EKL 12. pants aizliedz jebkādu diskrimināciju pilsonības dēļ, piemērojot Līgumu un neskarot tajā paredzētos īpašos noteikumus.

1 — Oriģinālvaloda — angļu.

2 — Padomes 1999. gada 26. aprīļa Direktīva 1999/31/EK par atkritumu poligoniem (OV L 182, 1. lpp.) (turpmāk tekstā — "Direktīva 1999/31" vai "Direktīva par atkritumu poligoniem").

3 — OV L 200, 35. lpp. (turpmāk tekstā — "Direktīva 2000/35" vai "Direktīva par maksājumu kavējumu").

4. EKL 14. pantā tostarp ir noteikts, ka Kopiena paredz pasākumus, lai pakāpeniski izveidotu iekšējo tirgu.

5. EKL 43. pants aizliedz ierobežojumus kādas dalībvalsts pilsoņu brīvībai veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī.

6. EKL 46. pants piešķir dalībvalstīm, atkāpjoties no 43. panta, tiesības piemērot tādus normatīvus un administratīvus aktus, kas sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības interesēs ārvalstniekiem paredz īpašu režīmu.

Direktīva par atkritumu poligoniem

7. Direktīva 1999/31 ietilpst Kopienas "atkritumu stratēģijā", kas paredzēta ar Padomes Direktīvu 75/442/EEK [4]. Tā paredz pasākumus, procedūras un norādes, lai novērstu vai pēc iespējas samazinātu atkritumu poligonu negatīvo ietekmi uz vidi [5].

8. Piektajā apsvērumā ir noteikts, ka "pēc piesārņotāja maksāšanas principa, *inter alia*, jāņem vērā jebkurš poligona radīts kaitējums videi". Sestajā apsvērumā ir papildināts, ka "līdzīgi citiem atkritumu pārstrādes veidiem poligoni atbilstoši jāuzrauga un jāapsaimnieko, lai novērstu vai mazinātu iespējamu kaitīgu iedarbību uz vidi un risku cilvēku veselībai".

9. Devītajā apsvērumā ir noteikts, ka "dalībvalstīm būtu jāspēj piemērot tuvuma un pašpietiekamības principu atkritumu likvidēšanai Kopienas un valsts līmenī saskaņā ar Padomes [1975. gada 15. jūlija] Direktīvu 75/442/EEK [..] par atkritumiem; [..] šīs direktīvas mērķi jāīsteno un jāskaidro, veidojot atbilstīgu, kompleksu atkritumu

4 — 1975. gada 15. jūlija Direktīva par atkritumiem (OV L 194, 39. lpp.), kas pēdējo reizi grozīta (pirms Direktīvas 1999/31 pieņemšanas) ar Komisijas Lēmumu 96/350/EK (OV L 135, 32. lpp.).

5 — Šī direktīva, šķiet, ir transponēta valsts tiesībās ar 2003. gada 13. janvāra Likumdošanas dekrētu Nr. 36 (2003. gada 12. marta *GURI* Nr. 59 kārtējais pielikums). Šajā dekrētā nav atsauces uz Likumu Nr. 549/95 (skat. tālāk 7. zemsvītras piezīmi), un arī valsts tiesa uz to nav atsaukusies savā lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu. Tādējādi attiecības starp šiem diviem tiesību aktiem, a) no valsts tiesību viedokļa un b) skatoties uz tiem kā direktīvas ieviešanas metodi, ir neskaidras.

apglabāšanas iekārtu tīklu uz augsta līmeņa vides aizsardzības pamata".

10. Divdesmit devītajā apsvērumā ir noteikts, ka par atkritumu apglabāšanu poligonā pieprasītā cena sedz visas ar objekta ierīkošanu un ekspluatāciju [apsaimniekošanu] saistītās izmaksas.

11. 10. pantā, ciktāl tas ir atbilstoši, ir paredzēts, ka:

"Dalībvalstis veic pasākumus, lai panāktu, ka visas izmaksas, kas saistītas ar poligona ierīkošanu un ekspluatāciju [apsaimniekošanu], cik iespējams, ieskaitot 8. panta a) punkta iv) apakšpunktā minētā finansiālā vai tam līdzvērtīgā nodrošinājuma izmaksas un slēgšanas tāmes vērtību, kā arī izmaksas, kas saistītas ar vismaz 30 gadu apsaimniekošanu pēc slēgšanas, sedz apsaimniekotāja pieprasītā cena par jebkura veida atkritumu apglabāšanu poligonā. [..]"

Direktīva par maksājumu kavējumu

12. Direktīvas 2000/35 mērķis ir samazināt novēlotus maksājumus komercdarījumos [6]. Septītajā apsvērumā ir atgādināts, ka pārmērīgi ilgu maksājumu laiku un kavētu maksājumu dēļ uzņēmumiem, it īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem, ir ievērojamas administratīvas un finanšu grūtības un ka šīs problēmas ir viens no galvenajiem maksātnespējas iemesliem. Sešpadsmitajā apsvērumā ir noteikts, ka vairumā dalībvalstu kavēti maksājumi ar zemām procentu likmēm par kavētiem maksājumiem un/vai ilgu atlīdzināšanas procedūru ir kļuvuši pievilcīgi debitoriem. Tajā ir norādīts, ka "ir vajadzīgs izšķirīgs pavērsiens, tai skaitā kompensācijas kreditoriem par radītajiem zaudējumiem, lai mainītu šo tendenci pretējā virzienā un lai nodrošinātu, ka kavētu maksājumu sekas ir tādas, kas novērš kavētus maksājumus".

13. 1. pantā ir noteikts, ka "šo direktīvu piemēro visiem maksājumiem, kas tiek veikti kā atlīdzība komercdarījumos".

14. 2. panta 1. punktā "komercdarījumi" ir definēti kā "darījumi starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un valsts iestādēm, kuri

6 — Šī direktīva tika transponēta valsts tiesībās ar 2002. gada 9. oktobra Likumdošanas dekrētu Nr. 231 (2002. gada 23. oktobra *GURI* Nr. 249).

izraisa preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību"; "valsts iestāde" ir definēta kā "līgumslēdzēja iestāde vai struktūra, kas definēta direktīvās par publisko iepirkumu", un "uzņēmums" kā "organizācija, kas darbojas, veicot neatkarīgu saimniecisku vai profesionālu darbību, pat ja to veic viena persona". 2. panta 2. punktā "kavēts maksājums" ir definēts kā "līgumā vai likumā noteiktā maksājumu laika pārsniegšana".

15. 3. pantā ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, ka kavētu maksājumu gadījumā tiek maksāti procenti, un ir definēts gan brīdis, no kura debitoram šādas summas ir jāsamaksā, gan atrunātā nodokļu likme, kas piemērojama kavētu maksājumu gadījumos.

Valsts tiesību akti

16. Itālija pieņēma 1995. gada 28. decembra Likumu Nr. 549[7], lai regulētu atkritumu apglabāšanu poligonos. 3. pantā ir ietverti vairāki noteikumi šajā sakarā.

17. 24. un 25. punkts paredz īpašu maksājumu par cieto atkritumu apglabāšanu poligonos, lai samazinātu saražoto atkritumu apmēru, iegūtu izejvielas un ražotu enerģiju no šādiem atkritumiem. Saskaņā ar 26. punktu maksājums tiek uzlikts poligona apsaimniekotājam, bet ir nododams tālāk atkritumu piegādātājam[8]. Saskaņā ar 28. punktu maksājuma apmēru aprēķina, pamatojoties uz poligonos apglabāto atkritumu daudzumu.

18. Saskaņā ar 27. punktu maksājums ir jāiemaksā reģionu pārvaldes iestādēm, un atbilstoši 30. punktam tas ir jāmaksā ik ceturksni, mēneša laikā pēc katra ceturkšņa, kurā ir veikta atkritumu apglabāšana.

19. 31. punktā ir paredzēts, ka gadījumā, ja maksājums netiek veikts, tas tiek veikts tikai daļēji vai ar novēlošanos, ir jāpiemēro naudas sods, kas ir no divām līdz četrām reizēm lielāks par attiecīgo summu[9].

7 — 1995. gada 29. decembra *GURI* Nr. 302 kārtējais pielikums (turpmāk tekstā — "Likums Nr. 549/95")

8 — Parasti katra pašvaldības iestāde nesaražo tādu atkritumu daudzumu, kādu tā "piegādā". Tā drīzāk savāc atkritumus no mājsaimniecībām un uzņēmumiem tās apkārtnē. Katra no šīm mājsaimniecībām un uzņēmumiem veic daļu maksājuma, kas par to atkritumiem tiek uzlikts pašvaldības iestādēm, kuru pēdējās minētās iekasē nodokļa veidā. Tiesas sēdē Itālijas valdība norādīja, ka šie nodokļi tiek iekasēti neatkarīgi no tā, vai maksājums tiek atmaksāts poligona apsaimniekotājam.

9 — Iesniedzējtiesa norāda, ka sodu noteikšanu šobrīd regulē 1997. gada 18. decembra Likumdošanas dekrēts Nr. 471 (1998. gada 8. janvāra *GURI* Nr. 5 kārtējais pielikums).

Fakti un uzdotie jautājumi

20. *Pontina Ambiente Srl* (turpmāk tekstā — "*Pontina Ambiente*") ir poligona apsaimniekotāja, kuras juridiskās tiesības un pienākumus regulē Likums Nr. 549/95.

21. Saskaņā ar Likumu Nr. 549/95 *Regione Lazio* [Lacio reģions] pienācīgā veidā norādīja, kuru poligonu var izmantot katra konkrēta pašvaldības iestāde, un noteica cenu par pakalpojumiem, kurus sniedz apsaimniekotājs šajā poligonā. Šajā sakarā *Regione Lazio* noslēdza līgumu ar *Pontina Ambiente* par atsevišķu pašvaldības iestāžu atkritumu uzglabāšanu un apstrādi. *Pontina Ambiente* bija pienākums samaksāt attiecīgo maksājumu *Regione Lazio* ne vēlāk kā mēnesi pēc ceturkšņa, kurā tika apglabāti attiecīgie atkritumi, beigām. Tā kā *Pontina Ambiente* to neveica šajā laika periodā, tai tika uzlikts naudas sods.

22. Tomēr vispirms maksājums bija jāveic *Pontina Ambiente*, kurai bija jāsaņem maksājums no pašvaldības iestādēm. No tiesas sēdē izklāstītiem faktiem izriet, pirmkārt, ka parasti pašvaldību iestādes neatmaksā parādus termiņā, kāds tiek piemērots komercdarījumiem. Tieši pretēji, tā kā parastais samaksas termiņš pašvaldību iestādēm ir 120 dienas, pastāv liela iespēja, ka poligona apsaimniekotājai vēl netika atmaksāta summa par vienu trīs mēnešu maksājuma laika periodu līdz brīdim, kad tai bija jāmaksā jau par nākamo laika periodu. Otrkārt, vairākas pašvaldību iestādes pašlaik atrodas maksātnespējas procesā. Saskaņā ar valsts tiesībām tādi apsaimniekotāji kā *Pontina Ambiente* nav privileģētie kreditori. Visbeidzot, poligonu apsaimniekotāji nevar uzstāt, lai maksātnespējīgas pašvaldību iestādes tiem samaksā avansa maksājumu kā priekšnosacījumu atkritumu apstrādei. Tāpat saskaņā ar sabiedrības veselības aizsardzību reglamentējošiem Itālijas tiesību aktiem tie nevar arī atteikties apstrādāt tiem piegādātos atkritumus.

23. Strīdā, kuru izskata iesniedzējtiesa, *Pontina Ambiente* vēlas atcelt divus paziņojumus par nesamaksātiem maksājumiem, ar kuriem papildus ir uzlikti arī naudas sodi par kavētiem maksājumiem. Šajā sakarā tā apstrīdēja Likuma Nr. 549/95 3. panta 26. un 31. punktu, ciktāl tie uzliek poligona apsaimniekotājam atbildību par maksājumu un soda to par novēlotiem maksājumiem pašvaldībai, vienlaikus neparedzot noteikumus par soda naudu pašvaldības iestādēm, kuru dēļ šie maksājumi ir novēloti. It īpaši jāteic, ka poligona apsaimniekotāja maksājums nav atkarīgs no tā, vai pēdējais minētais ir saņēmis maksājumu no pašvaldības iestādēm par sniegtajiem pakalpojumiem.

24. Valsts tiesa nosūtīja lietu Tiesai. Tā vēlas noskaidrot, vai valsts tiesību normas ir saderīgas ar EKL 12., 14., 43. un 46. pantu, Direktīvu par atkritumu poligoniem un Direktīvu par maksājumu kavējumu, un vēlas, lai Tiesa sniedz norādes šajā sakarā.

25. Rakstveida apsvērumus iesniedza *Pontina Ambiente*, kā arī Itālijas valdība un Komisija (tās abas apmeklēja 2009. gada 4. jūnija tiesas sēdi).

Ievada piezīmes

Par pieņemamību

26. Tiesas sēdē Itālijas valdība netieši apšaubīja to, vai Likuma Nr. 549/95 3. panta 31. punkts ir piemērojams lietā, kuru izskata iesniedzējtiesa. Kaut arī Itālijas valdība piekrita, ka tiesiskā stāvokļa apraksts lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu bija pareizs, tā apgalvoja, ka naudas sods par maksājuma neveikšanu ir 30 % no paša maksājuma (un nevis divas līdz četras reizes lielāks par attiecīgo maksājumu, kā norādīts Likuma Nr. 549/95 3. panta 31. punktā). Summas, kas šajā lietā tiek pieprasītas kā naudas sodi, šķiet, apstiprina šādu analīzi [10].

27. Lai Tiesa varētu sniegt noderīgu interpretāciju Kopienu tiesību normām, iesniedzējtiesai ir jāuzdod tikai ar valsts tiesībām saistīti jautājumi [11]. Tādējādi jautājums par to, vai naudas sods ir precizēts Likuma Nr. 549/95 3. panta 31. punktā vai kādā citā valsts tiesību normā, negroza valsts tiesā izskatāmo strīdu.

Prejudiciālais jautājums

28. Savā lūgumā par prejudiciālu nolēmumu iesniedzējtiesa nav uzdevusi konkrētu jautājumu. Tieši pretēji, tā ir tikai norādījusi uz savām šaubām par to, vai valsts tiesību akts ir saderīgs ar vairākām Kopienu tiesību normām.

10 — Attiecīgās summas nevar tikt uzskatītas par nenozīmīgām. Ar diviem apstrīdētajiem paziņojumiem tika uzlikti naudas sodi attiecīgi EUR 26 588,21 un EUR 11 901,79.

11 — 2003. gada 8. maija spriedums lietā C-111/01 *Gantner Electronic* (*Recueil*, I-4207. lpp., 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

29. Komisija pamatoti norāda, ka, ja lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu nav skaidri norādīts iesniedzējtiesas jautājums, tad Tiesa to var pārformulēt [12]. Kaut arī provizorisks pārformulējums parādījās *Oficiālajā Vēstnesī* publicētajā paziņojumā [13], man šķiet, ka ir nepieciešams tālāks pārformulējums. It īpaši īsumā būtu jāapskata divas problēmas.

30. Pirmkārt, lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, šķiet, Tiesai tiek lūgts izlemt, vai valsts tiesības atbilst Itālijas pienākumiem saskaņā ar Kopienu tiesībām. Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesas kompetencē atbilstoši EKL 234. pantam ir tikai Kopienu tiesību normu interpretācija (un vajadzības gadījumā arī lemšana par to spēkā esamību) [14]. Tomēr tas nozīmē, ka Tiesa var pieņemt arī lēmumu, kas ļauj valsts tiesai tālāk izvērtēt valsts tiesību saderību ar Kopienu tiesībām.

31. Otrkārt, Direktīvas par maksājumu kavējumu 3. pantā (kuru iesniedzējtiesa ir pieminējusi savā lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu) ir paredzēts, ka dalībvalstis "nodrošina", ka direktīvā paredzētu kavētu maksājumu gadījumā tiek maksāti procenti. Tas liek jautāt, vai šī Kopienu tiesību norma aizliedz tādu sistēmu, kāda paredzēta ar Likuma Nr. 549/95 3. panta 26. un 31. punktu.

32. Tāpēc es uzskatu, ka lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu ir netieši ietverti šādi jautājumi:

"1) Vai EKL 12., 14., 43. un 46. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie aizliedz tādas valsts tiesību normas kā 1995. gada 28. decembra Likuma Nr. 549/95 3. panta 26. un 31. punkts, kas paredz īpašu maksājumu par atkritumu apglabāšanu poligonos un nosaka termiņu, kādā ir jāiekasē šis maksājums, taču neprasot šo maksājumu atmaksāt saprātīgā laika periodā vai neparedzot efektīvu mehānismu šādas atmaksas nodrošināšanai?

2) Vai Direktīvas par atkritumu poligoniem 10. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas aizliedz tādas valsts tiesību normas kā 1995. gada 28. decembra Likuma Nr. 549/95 3. panta 26. un 31. punkts?

12 — 2009. gada 16. jūlija spriedums lietā C-254/08 *Futura Immobiliare* u.c. (Krājums, I-6995. lpp., 28. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā kontekstā runa ir arī par gadījumiem, kad no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu neizriet neviens konkrēts jautājums: 1999. gada 18. novembra spriedums lietā C-107/98 *Teckal* (*Recueil*, I-8121. lpp., 34. punkts).

13 — OV 2008, C 183, 12. lpp.

14 — 2009. gada 19. februāra spriedums lietā C-321/07 *Schwarz* (Krājums, I-1113. lpp., 48. punkts).

3) Vai atkritumu poligona apsaimniekotājs var atgūt no atkritumu piegādātāja soda naudu, kas tika uzlikta par minētā maksājuma kavējumu?

EKL 12., 43. un 46. pants

34. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 12. un 43. pants ir piemērojami tikai situācijās ar pārrobežu elementu [15]. Tā kā EKL 46. pantā ir paredzēta atkāpe no EKL 43. panta, tas ir piemērojams tikai gadījumos, kad ir piemērojams arī EKL 43. pants.

4) Vai Direktīvas par maksājumu kavējumu 1. un 2. pants attiecas uz šāda maksājuma atmaksu tādējādi, ka tās 3. pants prasa dalībvalstīm nodrošināt, ka šāda maksājuma kavējuma gadījumā var tikt prasīta procentu samaksa par preventīvu likmi?"

35. Šī lieta attiecas uz saskaņā ar Itālijas tiesībām dibinātu sabiedrību Itālijā, kura apglabā Itālijas pašvaldības atkritumus. Sabiedrība Itālijas tiesās apstrīd Itālijas valsts iestādes lēmumu, pamatojoties uz Itālijas tiesībām. Tādējādi situācija skar tikai vienu dalībvalsti.

33. Aiz šiem atsevišķiem jautājumiem slēpjas galvenais iesniedzējtiesas jautājums: vai kāds no šiem Kopienu tiesību noteikumiem aizliedz tādu *sistēmu*, kāda pastāv Itālijā (kuru veido Likuma Nr. 549/95 3. panta 26. un 31. punkts), kas poligona apsaimniekotājam liedz efektīvi atgūt gan maksājuma, kas jāveic noteiktā termiņā, summu, gan izmaksas, kas saistītas ar šīs summas avansa maksājumu kavētas atmaksas gadījumā?

36. Taču *Pontina Ambiente* savos rakstveida apsvērumos mēģina izvirzīt pārrobežu iedarbību. Tā apgalvo, ka Itālijas tiesības paredz maksājumu poligonu apsaimniekotājiem, neparedzot tiem līdzekļus, ar kādiem atgūt to samaksātās summas no atkritumu piegādātājiem. Tas vājina poligonu apsaimnieko-

15 — 2000. gada 11. aprīļa spriedums apvienotajās lietās C-51/96 un C-191/97 *Deliège* (*Recueil*, I-2549. lpp., 58. punkts).

tāju finansiālo situāciju un tādējādi nostāda tos neizdevīgākā konkurētspējas situācijā salīdzinājumā ar citiem poligonu apsaimniekotājiem citos Kopienas tirgos.

37. Šis arguments ir izveicīgs, bet būtībā hipotētisks. Ar to netiek paskaidrots, kā strīdīgās tiesību normas ticamā veidā negatīvi ietekmē brīvības veikt uzņēmējdarbību faktisku īstenošanu. Tāpēc es neuzskatu, ka ar to tiek pietiekami pierādīta pārrobežu elementa esamība, lai pamatotu EKL 43. panta piemērošanu vai vajadzības gadījumā EKL 46. panta piemērošanu. Ja EKL 43. un 46. pants nav piemērojami faktiskajā situācijā, kurā tika pieņemts lēmums par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, tad es nesaprotu, kā varētu būtu piemērojams EKL 12. pants.

38. Tāpēc es iesaku Tiesai atbildēt, ka EKL 12., 43. un 46. pants nav piemērojami lietā, kuru izskata valsts tiesa.

EKL 14. pants

39. EKL 14. pants paredz pienākumu dalībvalstīm noņemt šķēršļus brīvai apritei iekšējā tirgū, lai radītu "telpu bez iekšējām robežām, kurā saskaņā ar šo Līgumu ir nodrošināta preču, personu, pakalpojumu un kapitāla brīva aprite". Tā ir programmatiska norma. Manuprāt, lemt par šī panta interpretāciju nav nedz nepieciešams, nedz arī atbilstoši, lai atbildētu uz iesniedzējtiesas jautājumu.

Direktīvas par atkritumu poligoniem 10. pants

Valsts tiesā izskatāmā lieta

40. Lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izklāstītie fakti, kā apstiprina Itālijas valdības tiesas sēdē sniegtās atbildes [16], skaidri parāda, ka, kaut arī poligona apsaimniekotājam ir pienākums veikt maksājumu pašvaldībai un par kavētu, nepilnīgu vai neveiktu maksājumu viņam var tikt uzlikts naudas sods, nepastāv atbilstošs mehānisms, kas uzliek pašvaldību iestādēm, kuras ir atbildīgas par atkritumu apglabāšanu, pienākumu noteiktā termiņā atmaksāt poligona apsaimniekotājam maksājumu.

16 — Skat. iepriekš 22. punktu.

41. Direktīvas par atkritumu poligoniem 10. pants būtībā ir imperatīva norma. Tas prasa dalībvalstīm nodrošināt, lai visas izmaksas saistībā ar poligona ierīkošanu un apsaimniekošanu tiktu segtas ar cenu, kādu poligona apsaimniekotājs prasa par jebkāda veida atkritumu apglabāšanu šajā poligonā.

42. Bet ko tieši frāze "*visas* izmaksas, kas saistītas ar poligona ierīkošanu un ekspluatāciju [apsaimniekošanu]" ietver? It īpaši, vai tā ietver: a) maksājumu par atkritumiem un b) papildu izmaksas un iespējamos naudas sodus gadījumā, kad poligona apsaimniekotājs nevar veikt šādu maksājumu laikus, jo pašvaldības iestāde, kas ir piegādājusi atkritumus, kavē maksājumu?

10. panta formulējums

43. 10. pantā ir skaidra atsauce uz "*visām* izmaksām, kas saistītas ar" poligona ierīkošanu un apsaimniekošanu [17]. Pašvaldību iestādes piegādā atkritumus *Pontina Ambiente*, lai tā veiktu apstrādi. *Pontina Ambiente* pienācīgi izpilda savu līguma daļu un apglabā atkritumus. Iekasējamais maksājums ir kā tiešas sekas šādai notikumu secībai. Tas ir īpašs maksājums par cieto atkritumu apglabāšanu poligonos [18]. Novērtēšanas pamats ir apglabāto atkritumu daudzums [19].

44. Šādos apstākļos ir pilnīgi skaidrs, ka maksājums ir izmaksas, ar kādām ir jārēķinās poligona apsaimniekotājam, un papildus tam ir izmaksas, kas ir nedalāmi saistītas ar poligona apsaimniekošanu. Citiem vārdiem: nav iespējams ekspluatēt poligonu atkritumu apglabāšanai Itālijā, par to nemaksājot.

45. Direktīvas par atkritumu poligoniem 10. panta formulējums ir nepārprotams: visas šādas izmaksas ir jāiekļauj cenā, kādu apsaimniekotājs prasa maksāt par visa veida atkritumu apglabāšanu attiecīgajā poligonā. Saskaņā ar šīs tiesību normas formulējumu maksājums ir izmaksas, kas jāiekļauj cenā, kādu tiek prasīts maksāt.

17 — Fakts, ka 10. pantā ir identificēti divi konkrēti izmaksu veidi, kas būtu "cik iespējams" jāieskaita, nevar būt šķērslis citu izmaksu veidu iekļaušanai, kas veido daļu no "izmaks[ām], kas saistītas ar poligona ierīkošanu un ekspluatāciju [apsaimniekošanu]".

18 — Skat. Likuma Nr. 549/95 3. panta 24. un 25. punktu.

19 — Skat. 3. panta 28. punktu.

10. panta mērķis

46. Arī Direktīvas par atkritumu poligoniem mērķi apstiprina šādu 10. panta interpretāciju. Kopienu likumdevējs vēlējās aizsargāt vidi, tostarp atrunājot cilvēkus no atkritumu poligonā apglabājamo atkritumu radīšanas. Sestajā un devītajā apsvērumā ir uzsvērta nepieciešamība nodrošināt atkritumu poligonu atbilstošu apsaimniekošanu. Divdesmit devītā apsvēruma formulējumā ir izklāstīta 10. panta formulējuma būtība.

47. Viens veids, kā sasniegt šo mērķi, ir mēģināt nodrošināt, ka visas izmaksas saistībā ar poligona ierīkošanu, uzturēšanu un apsaimniekošanu sedz atkritumu, kas attiecīgajā poligonā ir apglabāti, ražotāji. Tāds ir 10. panta mērķis. Īsumā, Direktīva par atkritumu poligoniem īpašā veidā regulē principu "piesārņotājs maksā" [20], vienlaikus arī atspoguļojot principu, ka atkritumi ir jāapglabā pēc iespējas tuvāk to avotam. Princips "piesārņotājs maksā" ir izpildīts tikai tad, ja visbeidzot arī atkritumu ražotājs, proti, pašvaldību iestādes, tiek mudinātas samazināt atkritumus [21]. Tas notiks tikai tad, ja maksājums tiks uzskatīts par "izmaksām", kas jāsedz atkritumu ražotājam, pērkot atkritumu apglabāšanas pakalpojumus par noteiktu cenu.

Vai 10. pants aizliedz Itālijas tiesību aktos paredzēto sistēmu?

48. *Pontina Ambiente* apgalvo, ka Itālijas tiesību aktos paredzētā sistēma pārkāpj Direktīvas par atkritumu poligoniem 10. pantā iekļauto principu "piesārņotājs maksā". Turpretim Itālijas valdība un Komisija uzskata, ka tas, kuram (vispirms) ir jāveic maksājums, ir jānosaka dalībvalstīm un ka 10. pants neaizliedz Itālijas tiesību aktos paredzēto sistēmu.

49. Es piekrītu Itālijas un Komisijas atbalstītās nostājas pirmajai daļai. 10. panta formulējums neuzliek pienākumu dalībvalstij kādā īpašā veidā segt poligona apsaimniekošanas izmaksas. Tāpat nekas neliedz dalībvalstij noteikt maksājumu par atkritumu apglabāšanu poligonā, kas vispirms ir jāsedz poligona

20 — Skat. Direktīvas par atkritumu poligoniem piekto apsvērumu un iepriekš 4. zemsvītras piezīmē minētās Direktīvas 75/442 15. pantu. Skat. arī 2004. gada 7. septembra spriedumu lietā C-1/03 *Van de Walle* u.c. (Krājums, I-7613. lpp., 57. un 58. punkts par šīs direktīvas interpretāciju).

21 — Un tālāk veicinot atkritumu samazināšanu ar vietējiem nodokļiem, tos piemērojot mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kas faktiski ražo atkritumus.

apsaimniekotājam un pēc tam — atkritumu ražotājam [22], vai sodīt apsaimniekotāju par šāda maksājuma kavējumu.

50. Tomēr, kaut arī princips, atbilstoši kuram valsts tiesības ir jāinterpretē saskaņā ar Kopienu tiesībām, skar galvenokārt valsts tiesību normas, kas pieņemtas, lai ieviestu attiecīgo direktīvu, tas tomēr neaprobežojas ar šo normu interpretāciju, bet pieprasa valsts tiesai ņemt vērā valsts tiesības kopumā, lai novērtētu, kādā mērā tās var tikt piemērotas, lai neradītu direktīvai pretēju rezultātu [23]. Saskaņā ar jau ilgu laiku pastāvošu judikatūru dalībvalstij atbilstoši EKL 249. panta trešajai daļai ir pienākums pilnībā piemērot un ieviest attiecīgo direktīvu [24].

tiesa, patiešām regulē Direktīvas par atkritumu poligoniem 10. panta priekšmetu, tās nevar apskatīt atsevišķi no sistēmas, kurai tās pieder. Visbeidzot, jautājums, uz kuru Tiesai ir jāatbild, lai sniegtu noderīgu atbildi valsts tiesai, ir par to, vai Direktīvas par atkritumu poligoniem normas aizliedz *sistēmu*, kuras dēļ paredzami un acīmredzami maksājumu neveic atkritumu ražotāji (bet tas faktiski paliek poligona apsaimniekotāja pienākums), un kuras dēļ pēdējam minētajam tiek uzlikts naudas sods?

Maksājuma atgūšana no pašvaldību iestādēm

51. Kaut arī šajā lietā īpašas valsts tiesību normas, uz kurām ir norādījusi iesniedzējtiesa, patiešām regulē Direktīvas par atkritumu poligoniem 10. panta priekšmetu, tās nevar apskatīt atsevišķi no sistēmas, kurai tās pieder. Visbeidzot, jautājums, uz kuru Tiesai ir jāatbild, lai sniegtu noderīgu atbildi valsts tiesai, ir par to, vai Direktīvas par atkritumu poligoniem normas aizliedz *sistēmu*, kuras dēļ paredzami un acīmredzami maksājumu neveic atkritumu ražotāji (bet tas faktiski paliek poligona apsaimniekotāja pienākums), un kuras dēļ pēdējam minētajam tiek uzlikts naudas sods?

52. No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem [25] izriet, ka apsaimniekotājs praksē faktiski nevar atgūt naudu no pašvaldību

22 — Tiesas sēdē Komisija norādīja, ka šāda veida mehānismu ir izmantojušas vairākas dalībvalstis un ka, ja tas tika pareizi īstenots, tas nebija nedz labākā, nedz sliktākā pieejamā iespēja Direktīvas par atkritumu poligoniem ieviešanai.

23 — 2004. gada 5. oktobra spriedums apvienotajās lietās no C-397/01 līdz C-403/01 *Pfeiffer* u.c. (Krājums, I-8835. lpp., 115. punkts un, vispārīgāk, 110.–118. punkts), kas pēdējo reizi minēts 2009. gada 16. jūlija spriedumā lietā C-12/08 *Mono Car Styling* (Krājums, I-6653. lpp., 60.–64. punkts). Skat. arī 1999. gada 25. februāra spriedumu lietā C-131/97 *Carbonari* u.c. (*Recueil*, I-1103. lpp., 48.–50. punkts).

24 — Skat., piemēram, 1984. gada 10. aprīļa spriedumu lietā 14/83 *Von Colson* un *Kamann* (*Recueil*, I-1891. lpp., 15. punkts) un 2002. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-62/00 *Marks & Spencer* (*Recueil*, I-6325. lpp., 22.–28. punkts un tajos minētā judikatūra). Attiecībā uz noderīgu precizējumu saistībā ar pilnīgas iedarbības principu skat. arī Prechal, S., *Directives in EC Law*, OUP 2005, 51.–54. lpp. un 87.–91. lpp.

25 — Skat. iepriekš it īpaši 22. punktu.

iestādēm. Kā kreditoram saskaņā ar līgumu *Pontina Ambiente* nav privileģēta statusa attiecībā uz parāda atgūšanu no maksātnespējīgām pašvaldību iestādēm. Pat juridiskā procedūra maksājuma atgūšanai no maksātnespējīgām pašvaldību iestādēm bieži vien ir gan sarežģīta, gan laikietilpīga [26].

53. Kā pareizi uzsver *Pontina Ambiente*, Itālijas sistēma piešķir reģionālajām iestādēm ienākumus no maksājumiem, vienlaikus sniedzot pašvaldību iestādēm nepamatotu finanšu priekšrocību, jo poligona apsaimniekotājs praksē nevar īstenot savas tiesības atgūt maksājumu.

54. Tādējādi poligonu apsaimniekotāji kļūst atbildīgi par noteiktu ar savām darbībām saistītu izmaksu segšanu. Viņi nevar nodot tālāk šo atbildību atkritumu ražotājiem, kā to prasa 10. pants. Turklāt, tā kā maksājumu praksē nevar atgūt no pašvaldību iestādēm, Itālijas sistēma neveicina to, lai pēdējās minētās samazinātu saražoto atkritumu daudzumu. Rezultātā nav tā, ka "piesārņotājs maksā". Tieši pretēji, maksā poligona apsaimniekotājs. Manuprāt, gan gramatiskai, gan teleoloģiskai Direktīvas par atkritumu poligoniem 10. panta interpretācijai ir jāaizliedz sistēma, kas praksē rada šādu rezultātu.

Soda nauda par kavētu maksājumu

55. Komisija norāda, ka, ja pašvaldību iestādes regulāri laikus neatmaksā maksājumu poligonu apsaimniekotājiem, tad tādiem uzņēmumiem kā *Pontina Ambiente* vajadzētu likumīgi atļaut iekļaut viņu darbības izmaksās summas, kas tiem radušās, nodrošinot laicīgu maksājumu veikšanu, kas tādējādi ļauj izvairīties no naudas soda. Tiesas sēdē tika ieteikts apsaimniekotājiem to panākt, iegādājoties atbilstošu apdrošināšanu vai paņemot bankā aizdevumu.

56. Īsumā var apskatīt pirmo ieteikumu. Šķiet neiespējami, ka apdrošināšanas sabiedrība piekristu apdrošināt pret kavēta maksājuma iespējamību [27] par apdrošināšanas prēmiju, kādu poligona apsaimniekotājs varētu viegli samaksāt. Taču valsts tiesai būs jāizvērtē, vai tā tas patiešām ir.

57. Otrajam ieteikumam, kā šķiet pirmajā brīdī, ir lielākas priekšrocības. Principā poligona apsaimniekotājam būtu jābūt iespējai pēc pieredzes paredzēt, ka viena vai vairākas

26 — Tiesas sēdē Komisija apgalvoja, ka pašvaldību iestādēm ir šķietama imunitāte pret šādām atgūšanas procedūrām. Itālijas valdība — kaut arī tā apstrīdēja šo apgalvojumu — norādīja, ka poligona apsaimniekotājam vispirms ir jāpanāk, lai tiesa izdod rīkojumu, saskaņā ar kuru pašvaldības iestādei ir jāveic maksājums, un pēc tam ir jāveic tālāka procedūra, ja (vai kad) attiecīgā iestāde nepilda rīkojumu.

27 — Itālijas valdība nedz savos rakstveida apsvērumos, nedz tiesas sēdē neapgalvoja, ka *Pontina Ambiente* pārspīlēja attiecībā uz to, cik bieži pašvaldību iestādes kavējās ar maksājumu poligonu apsaimniekotājiem.

pašvaldību iestādes, ar kurām tam ir līgums par atkritumu apglabāšanu, veiks kavētu maksājumu. Pamatojoties uz minēto, tas var tālāk aprēķināt izmaksas aizdevumam, kāds nepieciešams, lai izvairītos no kavēta maksājuma un tādējādi arī no naudas soda. Šīs izmaksas ietilpst apsaimniekošanas izmaksās, kas kā tādas ir atgūstamas no atkritumu ražotāja.

58. Tomēr šajā sakarā, manuprāt, var rasties divas citas problēmas.

59. Pirmkārt, pastāv iespēja, ka komercbankas var nevēlēties piešķirt aizdevumu (vai to darīt tikai par paaugstinātām procentu likmēm), ja konkrētais apsaimniekotājs ir nonācis finansiāli nestabilā situācijā sakarā ar vairākiem kavētiem maksājumiem. Tiesai nav vajadzīgo pierādījumu, lai atzītu, vai šī ir (vai nav) faktiskā problēma, ar kuru ir saskārusies *Pontina Ambiente*. Valsts tiesa ir tā, kurai būs jāizvērtē pierādījumi un jāizdara secinājumi, pamatojoties uz faktiem.

60. Otrkārt, tā ir taisnība, ka parastā komercdarbības kontekstā pakalpojumu sniedzējs, kurš vēlas saņemt aizdevumu, lai laikus spētu segt ar savu darbību saistītās paredzamās izmaksas [28], vēlas uzlikt atbildību par šī aizdevuma izmaksu segšanu klientiem. Tomēr cenu, kādu poligona apsaimniekotāji var prasīt par saviem pakalpojumiem, nosaka pašvaldība, nevis pakalpojumu sniedzēji [29]. Šādos apstākļos, kaut arī *Pontina Ambiente* var pilnībā vērst savu sadarbības partneru attiecīgajā reģionā uzmanību uz šo problēmu, tā nevar nodrošināt, ka tās cena segs gan regulārās izmaksas, kas ir saistītas ar atkritumu apglabāšanas pakalpojumu sniegšanu, gan papildu izmaksas saistībā ar pašvaldības iestāžu tendenci kavēt maksājumu.

61. Šo divu Komisijas ieteikumu izvērtējums man liek apskatīt kādu apslēptu problēmu, proti, vai naudas soda samaksu var iekļaut ar komercdarbību saistītās atgūstamās izmaksās?

28 — *Pontina Ambiente* norāda, ka tā nevarēja noteikt apglabāto atkritumu daudzumu (un līdz ar to maksājuma, kādu tai ir jāveic, summu), ja poligons netiek ekspluatēts pilnībā, bet tai bija jāgaida, kamēr daudzumu pateiks pašvaldību iestādes, kas vēlas apglabāt atkritumus. Es negribu piekrist šādam apgalvojumam. Manuprāt, ir pamatoti domāt, ka komercdarbības veicējs var paredzēt mehānismu, lai pārbaudītu, kas tam tiek piegādāts. Var patiešām uzskatīt, ka gan pašas *Pontina Ambiente* komercdarbības interesēs, gan tāpēc, lai sasniegtu Direktīvas par atkritumu poligoniem mērķus, ir svarīgi paredzēt mehānismus, kas ļauj pārbaudīt atkritumu, kurus pašvaldību iestādes nodod poligona apsaimniekotājam, daudzumu.

29 — Skat. iepriekš 21. punktu.

62. Šajā lietā nedz maksājums, nedz naudas sods par tā kavējumu direktīvā nav paredzēts [30]. Tādējādi šie abi elementi ietilpst valsts tiesību sistēmā, ar kuru tiek ieviesta šī direktīva. Tāpēc ir lietderīgi noskaidrot, kādas norādes ir atrodamas Tiesas judikatūrā par naudas sodiem.

63. Spriedumā lietā *Käserei Champignon Hofmeister* [31] Tiesa izvērtēja saikni starp naudas soda uzlikšanu un iesaistīto saimnieciskās darbības subjektu darbību (vai bezdarbību). Šajā lietā Tiesa atzina, ka, kaut arī *nulla poena sine culpa* princips attiecas tikai uz krimināls odiem [32], Kopienu tiesībās naudas soda uzlikšana katrā ziņā tiek uzskatīta par likumīgu, ja saimnieciskās darbības subjekts var identificēt, pārbaudīt un paredzēt savstarpējas līgumiskas garantijas vai arī veikt pasākumus, lai nenokļūtu situācijā, kurā tam tiktu uzlikts šāds sods [33].

64. Šajā kontekstā pamats naudas soda uzlikšanai būtībā, šķiet, ir tas, ka saimnieciskās darbības subjekts *varēja* veikt savu darbību tā, lai izvairītos no naudas soda. Viņam nav "obligāti" piemērojams naudas sods saistībā ar tā regulāro komercdarbību.

65. Kas notiek, ja mēs šādu analīzi piemērojam šajā lietā?

66. No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, manuprāt, izriet, ka *Pontina Ambiente* zināmā mērā pierādīja, ka tā nevarēja izvairīties no kavēta maksājuma un tādējādi naudas soda. Es nezinu, vai tā varētu iesniegt papildu faktus, lai to pietiekami pierādītu valsts tiesai kā vienīgajai tiesai, kurai šī lieta ir faktiski jāizlemj. Tomēr Tiesai šis jautājums nav jāizskata.

67. Izskatot šo jautājumu, valsts tiesai ir jāpiemēro šāds kritērijs: vai naudas sods ir *obligātas* izmaksas, no kurām *Pontina Ambiente* nevar izvairīties, vai arī tās ir *novēršamas* izmaksas? Pirmajā gadījumā tās ir izmaksas, kuras ir jāsedz pašvaldību iestādēm kā cena par pakalpojumu saskaņā ar Direktīvas par atkritumu poligoniem

30 — Skat. iepriekš 49. punktu.
31 — 2002. gada 11. jūlija spriedums lietā C-210/00 (*Recueil*, I-6453. lpp.).
32 — 35.–52. punkts.
33 — 60.–68. punkts.

10. pantu. Otrajā gadījumā šīs izmaksas ir jāsedz *Pontina Ambiente*.

Secinājums par Direktīvu par atkritumu poligoniem

68. Ņemot vērā iepriekš minēto, es uzskatu, ka 1999. gada 26. aprīļa Direktīvas 1999/31 par atkritumu poligoniem 10. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas aizliedz tādas valsts tiesību normas kā 1995. gada 28. decembra Likuma Nr. 549/95 3. panta 26. un 31. punkts, kas paredz īpašu maksājumu par atkritumu apglabāšanu poligonos un nosaka termiņu, kādā šis maksājums ir jāiekasē no poligona apsaimniekotāja, ja maksājuma sistēma, kādā tas ietilpst, neprasa atkritumu ražotājiem maksājuma summu poligona apsaimniekotājam atmaksāt saprātīgā termiņā vai neparedz efektīvu mehānismu šādas atmaksas nodrošināšanai.

69. Naudas sodu, kas tika uzlikts poligona apsaimniekotājam par kavētu maksājumu, var atgūt no atkritumu ražotāja saskaņā ar Direktīvas 1999/31 10. pantu tikai tad, ja poligona apsaimniekotājs var pierādīt, ka naudas sods ir obligātas izmaksas, kas radušās tāpēc, ka atkritumu ražotājs laikus neatmaksāja maksājumu. Valsts tiesa ir tā, kurai ir jāizvērtē, vai tas tā patiešām ir.

Direktīva par maksājumu kavējumu

70. Itālijas valdība apgalvo, ka uz situāciju šajā lietā neattiecas Direktīva par maksājumu kavējumu. Tā norāda, ka maksājums ir nodoklis un ka nodokļa piemērošana un atgūšanas kārtība nevar tikt pielīdzināta "komercdarbībai".

71. Kaut arī ir skaidrs, ka maksājums patiešām ir nodoklis, es nevaru piekrist, ka tas liedz to atgūt saskaņā ar Direktīvu par maksājumu kavējumu.

72. Atgādināšu, ka Direktīvas par maksājumu kavējumu 1. pantā ir noteikts, ka šo direktīvu piemēro visiem maksājumiem, kas tiek veikti kā atlīdzība komercdarījumos. 2. panta 1. punktā "komercdarījumi" ir definēti kā "darījumi starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un valsts iestādēm, kuri izraisa preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību".

73. Poligona apsaimniekotājs sniedz pakalpojumus saskaņā ar līgumu starp "uzņēmumu" un "valsts iestādi". Viņš tos veic "par atlīdzību", jo saskaņā ar attiecīgo līgumu viņam ir jāpiemēro pašvaldības noteiktā cena [34]. Atlīdzība ietver izmaksu, kuras apsaimniekotājam ir radušās, apglabājot atkritumus, atgūšanu un apsaimniekotāja peļņu.

74. Poligona apsaimniekotāja atbildība attiecībā uz samaksu tieši izriet no līguma un rodas ar brīdi, kad pašvaldības iestāde atkritumus nogādā pārstrādei [35]. Tādējādi "izmaksu atgūšanas" elements, kas veido atlīdzību, ietver maksājumu, ko poligona apsaimniekotājs ir veicis avansā par apglabātajiem atkritumiem un kura atmaksa viņam ir tālāk jāprasa no pašvaldības iestādes [36]. Poligona apsaimniekotājs var atgūt no pašvaldību iestādes tai laikus samaksāto maksājumu, pamatojoties uz līgumu, kura izpilde ir uzskatāma par "komercdarījumu" starp viņu un attiecīgo pašvaldības iestādi [37].

75. Šādos apstākļos es uzskatu, ka maksājuma atgūšana (kopā ar jebkādām izmaksām, kas radušās, jau iepriekš finansiāli nodrošinot maksājumu, lai izvairītos no naudas soda) ir daļa no samaksas, ko poligona apsaimniekotājam ir tiesības atgūt no pašvaldības iestādes par sniegtajiem pakalpojumiem [38]. Tāpēc uz to attiecas Direktīva par maksājumu kavējumu un it īpaši tās 3. pants.

76. No minētā izriet, ka tādiem poligonu apsaimniekotājiem kā *Pontina Ambiente* ir tiesības uz procentu samaksu saskaņā ar valsts tiesību normām, ar kurām tika ieviests Direktīvas par maksājumu kavējumu 3. pants, ja pašvaldības iestāde neizmaksā atlīdzību, par kuru tika panākta vienošanās, "līgumā vai likumā noteikt[ajā] maksājumu [termiņā]" [39].

34 — Skat. iepriekš 21. punktu.

35 — Skat. Likuma Nr. 549/95 3. panta 28. punktu un šo secinājumu 17. un 18. punktu.

36 — Skat. Likuma Nr. 549/95 3. panta 26. punktu un šo secinājumu 17. punktu.

37 — Itālijas valdība tiesas sēdē patiešām uzsvēra, ka *Pontina Ambiente* laikā, kad tā vēlējās atgūt nesamaksātās summas no maksātnespējīgām vai bankrotējušām pašvaldību iestādēm, bija parasts kreditors saskaņā ar līgumu.

38 — Skaidrības labad piebildīšu, ka tā tas ir neatkarīgi no tā, vai maksājuma atmaksa tiek veikta atsevišķi no pašvaldību iestādes samaksas par sniegtajiem pakalpojumiem.

39 — Skat. "kavēta maksājuma" definīciju Direktīvas par maksājumu kavējumu 2. panta 2. punktā. Tā kā parastais samaksas termiņš pašvaldību iestādēm ir 120 dienas (skat. iepriekš 22. punktu), tad jāatzīst, ka man ir zināmas šaubas par to, cik efektīva būs atsaukšanās uz Direktīvu par maksājumu kavējumu, risinot praktiskās grūtības, kas radušās tiesvedībā valsts tiesā.

Secinājumi

77. Tāpēc es piedāvāju Tiesai uz *Commissione Tributaria Provinciale di Roma* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt tādējādi, ka:

1) EKL 12., 14., 43. un 46. pants nav piemērojams situācijā, kurā tika pieņemts lēmums par prejudiciālu jautājumu uzdošanu;

2) Padomes 1999. gada 26. aprīļa Direktīvas 1999/31/EK par atkritumu poligoniem 10. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas aizliedz tādas valsts tiesību normas kā 1995. gada 28. decembra Likuma Nr. 549/95 3. panta 26. un 31. punkts, kas paredz īpašu maksājumu par atkritumu apglabāšanu poligonos un nosaka termiņu, kādā šis maksājums ir jāiekasē no poligona apsaimniekotāja, ja maksājuma sistēma, kādā tas ietilpst, neprasa atkritumu ražotājiem maksājuma summu poligona apsaimniekotājam atmaksāt saprātīgā termiņā vai neparedz efektīvu mehānismu šādas atmaksas nodrošināšanai;

3) naudas sodu, kas tika uzlikts poligona apsaimniekotājam par kavētu maksājumu, var atgūt no atkritumu ražotāja saskaņā ar Direktīvas 1999/31 10. pantu tikai tad, ja poligona apsaimniekotājs var pierādīt, ka naudas sods ir obligātas izmaksas, kas radušās tāpēc, ka atkritumu ražotājs laikus neatmaksāja maksājumu. Valsts tiesa ir tā, kurai ir jāizvērtē, vai tas tā patiešām ir;

4) šāda maksājuma atmaksa ir daļa no atlīdzības par komercdarījumu starp uzņēmumu un valsts iestādi, kā tas ir definēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvas 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos 2. pantā, un līdz ar to ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā, kā definēts 1. pantā. Tādējādi dalībvalstīm ir pienākums nodrošināt, ka šāda maksājuma kavējuma gadījumā var tikt prasīta procentu samaksa kopā ar jebkādām izmaksām, kādas bija radušās, finansējot to avansa maksājumu, lai izvairītos no naudas soda saskaņā ar 3. panta noteikumiem.